Замовник: АНДРІЯШІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЄКТУ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

«МІСЦЕВИЙ ПЛАН УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ АНДРІЯШІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ РОМЕНСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДО 2034 РОКУ»

СУМИ 2024

Зміст

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування……. 3
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено…… 4
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу…… 12
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом……... 16
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування…… 17
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення…….. 20
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування……..... 26
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив…… 28
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення…….. 30
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення…… 33
11. Резюме нетехнічного характеру інформації…… 34
12. Список використаної літератури…….. 36

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.

Місцевий план управління відходами Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області до 2034 року (далі - МПУВ) розроблений на виконання Закону України «Про управління відходами» та Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами, затвердженого Постановою Кабінетом Міністрів України від 05 вересня 2023 р. №947, з урахуванням Методичних рекомендацій з розроблення місцевих планів управління відходам, затверджених наказом Міндовкілля від 15.03.2024 № 288.

МПУВ узгоджується з Регіональним планом управління відходами в Сумській області до 2030 року, затвердженим розпорядженням Сумської обласної державної адміністрації Сумської обласної військової адміністрації від 16.11.2022 №419-ОД (далі - РПУВ).

Метою МПУВ є забезпечення сталого управління відходами на території Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області з урахуванням положень концепції сталого розвитку та дотриманням ієрархії управління відходами.

МПУВ спрямований на досягнення національних та регіональних цілей управління відходами на території Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області з урахуванням місцевих особливостей, а також вирішення наявних та попередження виникнення нових проблем громади, що мають відношення до сфери управління відходами.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО («НУЛЬОВА АЛЬТЕРНАТИВА»)

Затвердження документу державного планування, а саме Місцевий план управління відходами Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області до 2034 року матиме вплив на територію Сумської області.

Сумська область розташована на північному сході України (з півночі на південь протяжність області складає 200 кілометрів, із заходу на схід – 170 кілометрів). На півночі та сході область межує з брянською, курською та бєлгородською областями російської федерації; на півдні та південному сході – з Полтавською та Харківською областями України; на заході – з Чернігівською областю України.

2.1. Загальна характеристика поточного стану довкілля.

2.1.1. Характеристика атмосферного повітря.

Згідно зі статистичними даними Екологічного паспорту області протягом 2022 року в атмосферне повітря Сумської області викинуто 10,63 тис. тонн шкідливих речовин від стаціонарних джерел забруднення, що складає 58% до рівня минулого року.

Загальний обсяг викидів зменшився, в основному, за рахунок наступних забруднюючих речовин:

- вуглецю діоксиду – 43 6421,902 тонн або 61,9% до рівня минулого року;
- метану – на 2 445,265 тонн або 45,3% до рівня минулого року;
- діоксиду та інших сполук сірки – на 2 345,369 тонн або 35,4% до рівня минулого року;
- сірки діоксиду – 2 214,633 тонн або 35,1% до рівня минулого року;
- речовин у вигляді суспендованих твердих частинок на 1 162,550 тонн або 59,0% до рівня минулого року.

Серед районів області найбільшого антропогенного навантаження зазнала атмосфера наступних районів: Сумський – 5 051,5 тонн (53,1% до рівня минулого року), Роменський – 1 834,5 тонн (91,5% до рівня минулого року), Охтирський – 1 718,6 тонн (78,3 % до рівня минулого року).

Найбільшими забруднювачами повітря Сумської області у 2022 році були такі підприємства: ПАТ «Сумихімпром», НГВУ «Охтирканафтогаз» ПАТ «Укрнафта», Сумське лінійне виробниче управління магістральних газопроводів, Качанівський газопереробний завод ПАТ «Укрнафта», ТОВ «Сумитеплоенерго».

2.1.2. Характеристика водних ресурсів

Основним джерелом водопостачання у Сумської області є підземні води Дніпровсько-Донецького артезіанського басейну та поверхневі води басейну Дніпро у межах басейнів чотирьох приток: Десни, Сули, Псла, Ворскли. Підземні води використовуються за допомогою артезіанських свердловин для централізованого водопостачання населення у містах і селах, а також для водопостачання промислових та сільськогосподарських підприємств.

Річки області слугують джерелом технічного водопостачання промислових підприємств у різних містах області, а також зрошення присадибних ділянок садівничих товариств та земель сільськогосподарських підприємств.

Останніми роками в басейнах річок Сумської області, як і по всій Україні в цілому, спостерігається зниження рівня водності. Причиною малої водності є зменшення надходження води з водозбірної площі річок через незначну кількість опадів, надмірну зарегульованість малих та середніх річок, а також вплив високих температур повітря. Періоди маловоддя негативно відображаються на умовах забезпечення потреб у водних ресурсах та безпеки життєдіяльності населення. Не зважаючи на маловодність, населення та галузі економіки Сумської області на даний час не мають проблем щодо споживання води у кількісному відношенні.

У промисловості найбільш водоємкими є такі галузі: хімічна – 11,84%, енергетика – 8,87%, машинобудівна – 1,5%, харчова – 0,84%. На Сумщині досить актуальне питання водовідведення. За останні 5 років динаміка водовідведення у поверхневі водні об’єкти знаходиться майже на одному рівні. У 2022 році до поверхневих водних об’єктів у області було скинуто 14,838 млн куб. метрів забруднених стічних вод, що на 3,672 млн куб метрів менше, ніж у 2021 році (18,510 млн куб. метрів).

2.1.3. Характеристика земельних ресурсів та надр

Завдяки тому, що Сумська область розташована в межах двох фізико-географічних зон: Полісся та Лісостепу, ґрунти області в основному представлені чорноземами типовими, темно-сірими лісовими ґрунтами та чорноземами опідзоленими, дерново-підзолистими, ясно-сірими та сірими лісовими типами. У північній частині регіону переважають сірі лісові та дерново-підзолисті ґрунти, південній частини – типові чорноземи, глибокі малогумусні та вилужені середньо гумусні чорноземи.

Агрохімічна оцінка ґрунтів Сумської області є однією із найвищих в Україні та становить в середньому 51 бал (коливається в межах 42-58 балів). Родючість ґрунтів області за вказаною шкалою порівняно з іншими регіонами України є вище середньої.

Частка сільськогосподарських угідь становить 71,1% від загальної площі області і свідчить про високий рівень сільськогосподарського освоєння та надмірну розораність її території. З них власне рілля становить 51,9% (1237,7 тис. га), сіножаті та пасовища 18,2% (434,3 тис. га) і багаторічні насадження 1% (22,7 тис. га).

Сучасний стан використання земельних ресурсів області не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, що негативно впливає на стійкість агроландшафтів. Сільськогосподарська освоєність земель перевищує екологічно допустиму, і протягом років залишилась майже незмінною.

У межах Сумської області обліковується 344 родовища 22 видів корисних копалин, з яких 87 родовищ експлуатується.

Мінерально-сировинна база регіону на 57,8% складається з паливно-енергетичної сировини (нафта, газ, конденсат, торф), на 31,51% – із сировини для виробництва будівельних матеріалів, 9,1% перепадає на питні і технічні підземні води, решта – 1,6% це гірничохімічні та нерудні корисні копалини для металургії.

2.1.4. Поводження з відходами

Однією з найгостріших екологічних проблем в області є поводження з відходами. Станом на 01.01.2023 року в області накопичено 424344,674 тонни відходів 1-4 класів небезпеки.

Основними джерелами утворення відходів є підприємства хімічної, машинобудівної, паливно-енергетичної, будівельної галузей, агропромислового комплексу та сфери комунально-побутового обслуговування. Найбільша кількість відходів утворюється на підприємствах хімічної та машинобудівної галузей промисловості.

Майже 95% відходів, що зберігаються у місцях видалення відходів, належить ПАТ «Сумихімпром», з них залізний купорос – 2 418,667 тис. тонн, фосфогіпс (відходи IV класу небезпеки) – 16 829,852 тис. тонн, шлам, що утворився у процесі очищення стічних вод – 14 924,752 тис. тонн. Найбільшим утворювачем гальваношламів в області залишається АТ «Сумське машинобудівне науково – виробниче об’єднання – Інжиніринг». На підприємстві відходи гальванічного виробництва зберігаються у спеціально побудованому централізованому складі.

Крім того, в умовах сьогодення, виникає значна кількість відходів руйнації від ведення бойових дій, що спричинені повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1073 «Про затвердження Порядку поводження з відходами, що утворились у зв’язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням

робіт з ліквідації їх наслідків та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» на території міст Охтирка, Суми, Тростянець та Лебедин Сумської області визначені місця для тимчасового розміщення будівельних відходів від руйнувань, що утворилися в умовах ведення воєнних дій. Територіальні громади, які знаходяться на теперішній час у зоні бойових дій, не мають можливості для виділення місця для тимчасового складування відходів руйнації. У зв'язку з чим, пошкоджені та зруйновані будівлі розбираються та складуються на території домогосподарств чи підприємств, що пошкоджені або зруйновані внаслідок збройної агресії російської федерації. Загальний обсяг відходів руйнації буде визначено по закінченню воєнного стану.

2.1.5. Характеристика біорізноманіття Сумської області.

За сучасними даними на території області зростає 150 видів рослин, що мають той чи інший ранг охорони. Із них 70 видів занесені до Червоної книги України (2009) або до Червоного списку МСОП, а 80 видів є регіонально рідкісними згідно з рішенням Сумської обласної ради від 18.11.2011 (зі змінами від 07.07.2017).

Найбільша кількість рідкісних і зникаючих видів, занесених у чинні природоохоронні списки, серед тварин. Загалом в області мешкає 31 вид хребетних тварин, занесених до Червоного списку МПОП, 37 видів – до Європейського червоного списку, 135 видів – до Бернської конвенції, 108 видів – до Червоної книги України.

Станом на 01.01.2023 на території Сумській області налічується 309 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 179 225,731 гектарів, що становить 7,52% від площі області («показник заповідності»). Сучасна мережа природно-заповідних об'єктів включає 19 об'єктів загальнодержавного значення площею 50,5 тис. гектарів (28,15%) та 290 об'єктів місцевого значення площею 128,77 тис. гектарів (71,85%).

Загальна площа екологічної мережі Сумської області складає 1 524,05 тис. гектарів, що становить 63,95% від території області.

Складові структурних елементів екологічної мережі

№ з.п.	Одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га											
				об'єкти ПЗФ	водно-болотні угіддя	відкриті заболочені землі	водоохоронні зони	прибережні захисні смуги	ліси та інші вкриті лісом площі	курортні та лікувально-оздоровчі території	рекреаційні території	землі під консервацію	відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються в господарстві
1.	Сумська область	2383,2	1524,05	190,6	32,2	62,6	295,5	38,56	460,4	0,1	0,3	4,49	5,7	447,7	0

Рослинний світ області налічує понад 2300 видів рослин, з яких судинні рослини представлені 1100 видами. В області нараховується 55 видів судинних рослин і 10 видів грибів, занесених до Червоної книги України та Європейського Червоного списку, а також 123 види рослин та 22 видів грибів, що є регіонально рідкісними.

Станом на 01.01.2023 лісогосподарськими підприємствами області здійснено відновлення лісів на площі 1 410,8 гектарів. За підсумками року лісогосподарськими підприємствами області створено лісових культур (посів та посадка) на площі 1 262,5 гектарів, залишено під природне поновлення 148,3 гектарів.

Фауна Сумської області представлена 447 видами хребетних тварин, а саме: міноги (круглороті) – 1, риби – 55, земноводні – 11, плазуни – 7, птахи – 296, ссавці – 78 видів. Однією з головних причин багатства фауни Сумщини є географічне розташування території області, що знаходиться на північному сході країни в межах двох фізико-географічних зон – Полісся і Лісостепу.

2.1.6. Природно-заповідний фонд та Смарагдова мережа.

Станом на 01.01.2023 на території Сумській області налічується 309 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 179 225,731 гектарів, що становить 7,52% від площі області («показник заповідності»). Сучасна мережа природно-заповідних об'єктів включає 19 об'єктів загальнодержавного значення площею 50,5 тис. гектарів (28,15%) та 290 об'єктів місцевого значення площею 128,77 тис. гектарів (71,85%).

На території області розміщене водно-болотного угіддя міжнародного значення. Згідно рішення Бюро Конвенції від 29.07.2004 про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, частині заплави р. Десна, площею 4270 га, надано статус водно-болотного угіддя міжнародного значення. Угіддя являє собою східну частину лівобережної заплави р. Десна з численними старицями, заплавними

озерами, заторфованими болотами і луками, з добре розвинутою прибережно-водною та заплавною лучною рослинністю, невеличкими ділянками заплавних лісів.

Рішенням 21 сесії Міжнародної координаційної ради з Програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» (МАБ) 26 травня 2009 р. створено біосферний резерват «Деснянський». Його ядром є національний природний парк «Деснянсько-Старогутський». У межах території резервату проводяться заходи по збереженню ландшафтів, екосистем та видів флори і фауни, які є репрезентативними для Східного Полісся. Територія має надзвичайно важливе значення для збереження заплавних комплексів басейну р. Десна та соснових і сосново – дубових лісів.

В Україні налічується 377 об'єктів Смарагдової мережі. Серед цих об'єктів на території Сумської області знаходяться наступні:

Desniansko-Starohutskyi National Nature Park (UA0000031);

Hetmanskyi National Nature Park (UA0000042);

Serednioseimskyi (UA0000048);

Shalyhynskyi Zakaznyk (UA0000049);

Mykhailivska Tsilyna Nature Rererve (UA0000050);

Verkhniosulskyi (UA0000051);

Verkhnioesmanskyi Zakaznyk (UA0000052);

Bohdanivskyi Zakaznyk (UA0000053);

Smiatsko-Znobivskyi (UA0000062);

Verhnie Podesennia (UA0000147);

Shostkynskyi (UA0000187);

Upper Psel river valley (UA0000303);

Tern river valley (UA0000327).

2.1.6. Демографія області та аналіз захворюваності.

Станом на 2023 рік демографічна ситуація як в регіоні так і в Україні надскладна. Чисельність населення області станом на 01.01.2023 року становить 1 020,547 тис. осіб. У порівнянні зі станом на 01.01.2022 року чисельність населення була 1 035,772 тис. осіб.

Повномасштабне вторгнення російської федерації на територію України спровокувало такі демографічні явища:

1. Значні міграційні хвилі населення.

2. Нерівномірність заселення території. Області західної частини України перенасичені, у той час як регіони лівобережної частини країни втратили значну частину населення.

3. Зростання смертності населення, зокрема чоловіків працездатного віку.

4. Зниження народжуваності через наслідки війни та імовірне зниження народжуваності через меншу кількість жінок репродуктивного віку.

2.2. Прогнозні зміни стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо документ державного планування не буде затверджено («нульова альтернатива»).

За обрання нульової альтернативи, а саме відмови від реалізації заходів зазначених в проєкті ДДП, буде попереджено ймовірний негативний вплив на навколишнє природнє середовище описаний в розділі 6 даного Звіту. В той же час, реалізація технічних рішень передбачених місцевим планом управління відходами створить умови для:

1) удосконалення та підтримання регіональної системи управління відходами;

2) створення ефективної системи збирання та вивезення побутових відходів;

З огляду на вище викладене, реалізація проєктних заходів документу державного планування є доцільним і направленим на підвищення якості життя населення Андріяшівської сільської територіальної громади.

2.3. SWOT-аналіз слабких та сильних сторін проєкту ДДП відносно впливу на довкілля

СИЛЬНІ СТОРОНИ	**СЛАБКІ СТОРОНИ**
1. Реалізація положень Регіонального плану управління відходами Сумської області. 2. Зменшення забруднення довкілля за рахунок налагодження системи збору відходів.	1. Низький рівень охоплення населення громади роздільним збором твердих побутових відходів. 2. Недосконала інфраструктура управління відходами та відсутність сміттєпереробних заводів в області.
МОЖЛИВОСТІ	**ЗАГРОЗИ**
1. Запровадження роздільного збору побутових відходів. 2. Створення ефективної інфраструктури управління відходами. 3. Підвищення рівня екологічної безпеки громади.	1. Постійне накопичення промислових відходів. 2. Небажання певних категорій населення сортувати побутові відходи.

Висновки: Будівництво нових об'єктів інфраструктури з оброблення відходів на території громади не плануються. Проєкт ДДП дає громаді можливість налагодити існуючу систему управління відходами та створити умови для роздільного збору змішаних побутових відходів.

До складу громади входять сільські населені пункти, для яких характерною проблемою є стихійні сміттєзвалища, що найчастіше розміщуються на їх околицях.

Створення дієвої логістики та системи управління відходами дозволить громаді знизити ризик утворення сміттєзвалищ побутових відходів чи захоронень свійських тварин.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).

Місцевий план управління відходами Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області до 2034 року (далі - МПУВ) розроблений на виконання Закону України «Про управління відходами» та Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами, затвердженого Постановою Кабінетом Міністрів України від 05 вересня 2023 р. №947, з урахуванням Методичних рекомендацій з розроблення місцевих планів управління відходам, затверджених наказом Міндовкілля від 15.03.2024 № 288.

Метою МПУВ є забезпечення сталого управління відходами на території Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області з урахуванням положень концепції сталого розвитку та дотриманням ієрархії управління відходами.

3.1. Загальні дані щодо Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району (Андріяшівської СТГ) .

Андріяшівська сільська територіальна громада (КАТОТТГ: UA59060010010071206) розташована у південній частині Роменського району Сумської області. Адміністративним центром громади є село Андріяшівка.

Чисельність наявного населення, 8368 тис. осіб (станом на 01 січня 2022 року).

До складу громади входить 34 сільські населені пункти загальною площею 558,37 км^2.

Через територію громади проходить річка Сула. Річка є лівою притокою Дніпра. Витік розташований біля с. Сули Сумського району Сумської області. Впадає у Кременчуцьке водосховище на Дніпрі на захід від с. Дем'янівки Кременчуцького району Полтавської області.

На річці розташований «Андріяшівсько-Гудимівський» заказник загально-державного значення, що включений до Смарагдової мережі України (UA0000051).

Також, потериторії громади розташовані об'єкти природно-заповідного форду місцевого значення:

- «Губарівщина» ландшафтний заказник;
- «Деревлянки» ландшафтний заказник;
- «Сурмачівський» ботанічний заказник;
- «Дубинський» ботанічний заказник;

- «Громадська дума» ботанічний заказник;
- «Холодниківський» ботанічний заказник;
- «Локнянські дуби» ботаічний заказник;
- «Новогребельський» гідрологічний заказник;
- «Андріяшівський дуб» ботанічна пам’ятка природи;
- «Дуб козака Салова» ботанічна пам’ятка природи;
- «Джерела біля с. Артюхівка» ботанічна пам’ятка природи.

3.2. Оцінка ймовірного впливу на довкілля при реалізації завдань проєкту ДДП.

Стратегічна екологічна оцінка охоплює аналіз ймовірного впливу на стан довкілля в результаті впровадження рішень проєкту ДДП, тож об’єктом аналізу є пріоритетні напрямки та завдання Програми.

Звіт про СЕО не передбачає дублювання змісту проєкту ДДП, тому зазначені в проєкті ДДП пріоритетні напрямки, завдання та заходів їх виконання повторно Звітом про СЕО не зазначаються. Оцінка ймовірного впливу на довкілля здійснюється лише для проєктних рішень реалізація яких може передбачати види діяльності, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», ймовірно підлягатимуть оцінці впливу на довкілля.

Реалізація рішень передбачених проєктом документу державного планування ймовірно може передбачати види планової діяльності, що підлягають оцінці впливу на довкілля, визначені статтею 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», в межах території документу державного планування, а саме управління відходами:

- об’єкти оброблення відходів, що не є небезпечними, потужністю менше 100 тонн на добу.

Проєктне рішення	***Прогнозований вплив на довкілля***
Будівництво нових об’єктів інфраструктури з оброблення відходів не плануються. Проєктом ДДП пропонується обладнання станції перевантаження побутових відходів та пункт підготовки/збору стор сировини.	*Вплив на ґрунти та надра* полягає у використанні земельних ресурсів з метою складування відходів. *Вплив на водне середовище.* Не передбачається. Зазначені проєктом об’єкти не матимуть прямого впливу на водні об’єкти. *Вплив на атмосферне повітря.* Джерелами забруднення повітряного середовища є технологічне обладнання об’єктів оброблення відходів (подрібнювачі, преси) та допоміжне обладнання. До викидів, що утворюються в допоміжних

	циклах відносяться: викиди від двигунів внутрішнього згоряння автотранспорту на промислових площадках, а також при транспортуванні відходів, викиди пилу під час пересипання, викиди від згоряння палива у побутових котлах. Негативним *впливом на соціальне середовище* є близькість сусідства з об'єктом оброблення відходів. Важливим фактором, є здешевлення нерухомості і навіть неможливість продажу нерухомості у зв'язку з сусідством з об'єктом оброблення відходів.

3.3. Ймовірний вплив реалізації документа державного планування на клімат.

У випадку, не затвердження проєкту ДДП, кліматичні умови на території області ймовірно залишатимуться на рівні сучасних показників.

В свою чергу, реалізація заходів Програми має ознаки впливу на клімат. Аналіз впливу проєкту ДДП на клімат наведено в таблиці 3.1.1.

Таблиця 3.3.1.

Елемент	Напрям	Варіант	Ознаки
M-	пом'якшення (mitigation)	зменшення суммарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	- удосконалення системи управління відходами з метою створення умов для запровадження підходів циркулярної економіки у сфері житлово-комунального господарства; - створення інфраструктури для роздільного збору побутових відходів
M+		збільшення суммарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	- збільшення виробничих потужностей об'єктів оброблення відходів по кластеру; - поява нових стаціонарних джерел викидів в атмосферне повітря в кластері.
Mt		одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП	- відсутні.
A+	адаптація (adaptation)	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	- зменшення несанкціонованих сміттєзвалищ, завдяки створенню ефективної інфраструктури зі збору відходів. - збільшення частки сортованих відходів, що направляться на переробку.
A-		зменьшення сумарного	- збільшення потреб в енергії за умов збільшення виробничих потужностей об'єктів оброблення

Елемент	Напрям	Варіант	Ознаки
		адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	відходів в кластері.

З огляду на вище викладене, проведення ДДП має як негативні так позитивні елементи адаптації/пом’якшення негативного впливу на клімат. Однак, створення ефективної системи збирання та вивезення відходів в громаді покращить санітарний стан громади.

Проєктні рішення, направлені на вирішення таких питань, як:

- значні обсяги утворених побутових відходів від населення;
- низький рівень сортування відходів, через відсутність необхідних потужностей в існуючій системі управління відходами;
- несанкціоновані сміттєзвалища.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).

Документ державного планування не передбачає заходів, реалізація яких ймовірно може відноситись до першої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Однак, ДДП передбачає реалізацію проєктів (заходів), які ймовірно можуть мати технічні рішення, що підпадають під другу категорію, а саме: будівництво пункту роздільного збирання побутових відходів.

Ймовірний вплив цих заходів на довкілля та зміну клімату розглянуто в розділі 3 та 6 даного Звіту. Аналіз наслідків та заходів їх пом'якшення представлений в розділі 6 даного Звіту.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.

Головним зобов'язанням документа державного планування, у сфері охорони довкілля, є відповідність державній екологічній політиці.

Державна екологічна політика — це діяльність державних органів, спрямована на забезпечення конституційного права кожного на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Екологічна політика на національному рівні формується Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

На стратегічному рівні пріоритети екологічної політики визначені у Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Інші стратегічні документи, що визначають національні екологічні цілі:

1. Концепція «Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005 — 2025 роки».

2. Концепція «Реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».

3. Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року.

4. Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради «Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики» від 23 жовтня 2000 року.

5. Постанова КМУ №271-р від 30.03.2016 року «Про затвердження Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням».

6. Розпорядження КМУ № 820-р від 08.11.2017 року «Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року».

7. Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких Директив.

8. Розпорядження КМУ № 535-р від 18.11.2012 р. «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері розвитку діяльності в окремих зонах радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи».

9. Розпорядження КМУ № 353-р від 23.05.2018 р. «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища».

10. Постанова КМУ N 391 від 30.03.1998 р. «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».

В Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» визначено 5 пріоритетних національних екологічних цілей:

1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва.

2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України.

3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України.

4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.

5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

У рамках підготовки звіту про СЕО проаналізовано відповідність проєктних рішень Місцевого плану управління відходами з національними екологічним цілям.

ЗАВДАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЦІЛІ	**ВІДПОВІДНІСТЬ У ДДП** (пріоритетні напрямки завдання)
Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	
Врахування рекомендацій наукових установ екологічного спрямування при прийнятті управлінських рішень та підготовці проєктів нормативно-правових актів	Здійснення стратегічної екологічної оцінки Місцевого плану управління відходами Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області до 2034 року
Забезпечення участі громадськості у прийнятті управлінських рішень у сфері охорони навколишнього природного середовища та природокористування	
Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	
Стимулювання розвитку інфраструктури управління відходами.	Метою МПУВ є забезпечення сталого управління відходами на території Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області з урахуванням положень концепції сталого розвитку та дотриманням ієрархії управління відходами.
Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	
Розвиток галузевих стратегій щодо: управління відходами та ресурсами,	Проєктом ДДП передбачено: - пункт підготовки вторинної сировини;

повернення у господарський обіг ресурсоцінних матеріалів.	- перевантажувальна станція побутових відходів.
Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	
Упровадження сталої системи управління відходами та небезпечними хімічними речовинами.	Метою МПУВ є забезпечення сталого управління відходами на території Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області з урахуванням положень концепції сталого розвитку та дотриманням ієрархії управління відходами.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 № 29) наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація ДДП призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є виключеним.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту. Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Метою МПУВ розробляється з метою забезпечення сталого управління відходами на території Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області з урахуванням положень концепції сталого розвитку та дотриманням ієрархії управління відходами.

Наслідком реалізації технічних рішень проєкту ДПТ є ймовірне збільшення антропогенного навантаження на навколишнє природне середовище в тому числі на здоров'я населення.

Аналіз шляхів впливу на навколишнє природне середовище та ризиків наведено в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1

Атмосферне повітря	***Короткострокові:*** Викиди в атмосферне повітря відбудуться при будівельних роботах (благоустрою території, влаштування котлованів під резервуари, прокладання трубопроводів). При будівельних роботах джерелами забруднення повітря є будівельна техніка від яких в атмосферне повітря надійдуть продукти згоряння дизельного палива, пил та парникові гази.

	Довгострокові: Поява нових стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.
Водні ресурси	***Не передбачається.***
Земельні ресурси	***Короткострокові:*** Вплив на земельні ресурси є короткостроковим і має локальний характер в межах території будівництва об'єктів інфраструктури управління відходами. ***Довгострокові:*** Вилучення земельних ресурсів з метою складування відходів.
Геологічне середовище	Вплив на ґрунтовий профіль відбудеться при будівельних роботах, що полягатиме у: - знятті верхнього шару ґрунту перед початком будівельних робіт; - спорудження та влаштування котлованів; - зміна існуючого рельєфу території за рахунок інженерної підготовки території.
Акустичний вплив	***Не передбачається.***
Світлове, теплове та радіаційне забруднення	***Не передбачається.***
Флора та фауна	***Не передбачається.***
Природно-заповідний фонд та об'єкти історико-культурної спадщини	***Не передбачається.***
Кумулятивний вплив	***Не передбачається.***

Ймовірний екологічний вплив на складові довкілля від реалізації проєктних рішень Місцевого плану управління відходами Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області до 2034 року

№	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			+	Не потребує заходів пом'якшення
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел		+		Використання технічно справного автотранспорту та спец техніки.
3.	Погіршення якості атмосферного повітря		+		Проведення моніторингу забруднюючих речовин від утворених стаціонарних джерел викидів.
4.	Поява джерел неприємних запахів		+		Дотримання вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів при обранні місць розташування об'єктів управління відходами.
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+	Не потребує заходів пом'якшення
Водні ресурси					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+	Не потребує заходів пом'якшення
7.	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+	Не потребує заходів пом'якшення
8.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			+	Не потребує заходів пом'якшення
9.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			+	Не потребує заходів пом'якшення
10.	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			+	Не потребує заходів пом'якшення
11.	Зміни напрямів і швидкості			+	Не потребує заходів

	течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту				пом'якшення
12.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			+	Не потребує заходів пом'якшення
13.	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			+	Не потребує заходів пом'якшення
14.	Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	Не потребує заходів пом'якшення
Відходи					
15.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			+	Не потребує заходів пом'якшення
16.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів			+	Не потребує заходів пом'якшення
17.	Збільшення кількості відходів, що не є небезпечними			+	Не потребує заходів пом'якшення
18.	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			+	Не потребує заходів пом'якшення
19.	Утворення або накопичення радіоактивних відходів			+	Не потребує заходів пом'якшення
Земельні ресурси					
20.	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			+	Не потребує заходів пом'якшення
21.	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+	Не потребує заходів пом'якшення
22.	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			+	Не потребує заходів пом'якшення
23.	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			+	Не потребує заходів пом'якшення.
24.	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			+	Не потребує заходів пом'якшення
25.	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями ДДП та цілями місцевих громад			+	Не потребує заходів пом'якшення
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
26.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок			+	Не потребує заходів пом'якшення

	небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)				
27.	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			+	Не потребує заходів пом’якшення
28.	Збільшення площ зернових культур або с/г угідь в цілому			+	Не потребує заходів пом’якшення
29.	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+	Не потребує заходів пом’якшення
30.	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			+	Не потребує заходів пом’якшення
31.	Будь-який вплив на наявні об’єкти історико-культурної спадщини			+	Не потребує заходів пом’якшення
32.	Інші негативні впливи на естетичні показники об’єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятих місць, руйнування пам’ятників природи тощо)			+	Не потребує заходів пом’якшення.
33.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			+	Не потребує заходів пом’якшення.
34.	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі			+	Не потребує заходів пом’якшення.
35.	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків.			+	Не потребує заходів пом’якшення.
36.	Необхідність будівництва нових об’єктів для забезпечення транспортних сполучень			+	Не потребує заходів пом’якшення.
37.	Потреба в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги	+			Метою МПУВ розробляється з метою забезпечення сталого управління відходами на території Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області з урахуванням положень концепції сталого розвитку

					та дотриманням ієрархії управління відходами.
38.	Поява будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	Не потребує заходів пом'якшення.
Екологічне управління та моніторинг					
39.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			+	Не потребує заходів пом'якшення.
40.	Погіршення екологічного моніторингу			+	Не потребує заходів пом'якшення.
41.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			+	Не потребує заходів пом'якшення.
42.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+	Не потребує заходів пом'якшення.
Інше					
43.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			+	Не потребує заходів пом'якшення.
44.	Суттєве вилучення будь-якого не відновлюваного ресурсу			+	Не потребує заходів пом'якшення.
45.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії			+	Не потребує заходів пом'якшення.
46.	Суттєве порушення якості природнього середовища			+	Не потребує заходів пом'якшення.
47.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			+	Не потребує заходів пом'якшення.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Заходи з запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування будуть вживатися в межах повноважень виконавчих органів міських рад, визначених статтею 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», зокрема:

1) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо встановлення ставки земельного податку, розмірів плати за користування природними ресурсами, вилучення (викупу), а також надання під забудову та для інших потреб земель, що перебувають у власності територіальних громад; визначення в установленому порядку розмірів відшкодувань підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності за забруднення довкілля та інші екологічні збитки; встановлення платежів за користування комунальними та санітарними мережами відповідних населених пунктів;

2) підготовка і подання на затвердження ради проєктів місцевих програм охорони довкілля, участь у підготовці загальнодержавних і регіональних програм охорони довкілля;

3) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; внесення пропозицій до відповідних державних органів про оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну, історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками природи, історії або культури, які охороняються законом, підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо прийняття рішень про оголошення в місцях масового розмноження та вирощування потомства дикими тваринами "сезону тиші" з обмеженням господарської діяльності та добуванням об'єктів тваринного світу;

4) здійснення контролю за додержанням земельного та природоохоронного законодавства, використанням і охороною земель, природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення, відтворенням лісів;

5) координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів;

6) погодження клопотань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів загальнодержавного значення;

7) вжиття необхідних заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій відповідно до закону, інформування про них населення, залучення в установленому законом порядку до цих робіт підприємств, установ та організацій, а також населення;

8) визначення території для розміщення відходів відповідно до законодавства;

9) здійснення контролю за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами;

10) підготовка висновків щодо надання або вилучення в установленому законом порядку земельних ділянок, що проводиться органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

11) організація і здійснення землеустрою, погодження проєктів землеустрою;

12) здійснення контролю за впровадженням заходів, передбачених документацією із землеустрою;

13) створення та забезпечення функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем, які є складовою мережі загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації;

16) здійснення контролю за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи;

18) здійснення контролю за забезпеченням безперешкодного і безоплатного доступу громадян до узбережжя водних об’єктів та островів для загального водокористування відповідно до закону;

19) надання податковим органам у строки та в порядку, встановлені Податковим кодексом України, інформації щодо власників та користувачів, у тому числі на правах оренди (суборенди), емфітевзису, земельних ділянок сільськогосподарського призначення, розташованих на території відповідної сільської, селищної, міської ради, ради об’єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад.

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися

Для аналізу доцільно виділити такі рівні альтернатив.

Альтернативи першого рівня: прийняття або не прийняття (не виконання) МПУВ.

Альтернативи другого рівня полягають у можливих альтернативних рішеннях в межах розробленого МПУВ.

Як базовий приймається сценарій, який полягає у розробленні, затвердженні і реалізації МПУВ. Прийняття такого сценарію як базового обумовлено тим, що він найбільш повно відповідає Національній стратегії поводження з відходами в Україні до 2030 року та Регіональному плану управління відходами в Сумській області до 2030 року.

Альтернативним до базового сценарію є «нульовий сценарій», який охоплює розвиток ситуації за умови не затвердження або не реалізації МПУВ. При «нульовому сценарії» ситуація у сфері управління відходами буде розвиватися інерційним шляхом, що полягає у прийнятті та реалізації локальних рішень, які можуть мати позитивний екологічний ефект, але не забезпечують істотних поліпшень показників управління відходами на рівні області.

«Базовий сценарій» передбачає перехід на більш високий рівень комплексного управління відходами в громаді, заснований на застосуванні сучасних методів управління. Технічні рішення МПУВ (базовий сценарій) розроблялися за принципом аналізу альтернативних варіантів. Порівняння альтернативних варіантів проводилося з урахуванням екологічних, економічних, соціальних факторів. Тобто «базовий сценарій» включає альтернативні варіанти технічних, технологічних, логістичних та інших рішень, які розглядаються в межах цілей і завдань, визначених МПУВ.

У цілому логіка МПУВ полягає в тому, щоб шляхом реалізації рішень з урахуванням альтернативних варіантів забезпечити максимальне зниження навантаження на довкілля. При цьому важливим є те, щоб усі рішення МПУВ узгоджувались між собою з урахуванням територіальних і часових аспектів.

Проєктом МПУВ розглянуто сценарії з управління відходами та обґрунтовано вибір оптимального сценарію для громади. Рішення приймаються з урахуванням того, що система управління побутовими відходами територіальної громади є складовою спільної системи управління побутовими відходами на рівні кластеру, яка має взаємоузгоджену інфраструктуру управління побутовими відходами.

8.1. Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту зі стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність реалізації проєктних рішень документа державного планування, також оцінено вплив на навколишнє середовище з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов громади.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки документу державного планування є його відповідність пріоритетам державної екологічної політики України.

Основні етапи стратегічної екологічної оцінки:

1) визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки;

2) визначення зв’язку з іншими документами державного планування, оцінка відповідності документу державного планування екологічним пріоритетам державної екологічної політики;

3) аналіз та оцінка ймовірних наслідків виконання проєктних рішень документу державного планування, щодо впливу на довкілля;

4) визначення екологічних проблем пов’язаних документом державного планування;

5) визначення наявності технічних альтернатив;

6) визначення показників, заходів моніторингу та критерії їх оцінки.

В ході СЕО проведено оцінку екологічних проблем документу державного планування і потенційного впливу на стан довкілля, проведено SWOT-аналіз та аналіз відповідність документу державного планування екологічним пріоритетам державної екологічної політики.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Програма моніторингу складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету, ключові індикатори та критерії для оцінки. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

Постійний моніторинг реалізації заходів проєкту ДДП буде здійснюватися під час всього періоду виконання проєктних рішень документа державного планування. Проєкт розроблений на період до 2034 року.

Основними завданнями моніторингу реалізації проєкту ДДП є збір, узагальнення, періодичний аналіз відповідних показників соціально-економічного розвитку.

9.1. Пропонована Звітом СЕО програма моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

№ з/п	Заходи моніторингу	Одиниця виміру	До реалізації	Реалізація проєкту	Після реалізіції	Оцінка	Показник оцінки	Примітка
			2024	2024 - 2034	2035	2035/ 2024		
Поводження з відходами								
1.	Зменшення обсягів використання первинної сировини	%				< 1	Позитивний результат	За статистичними даними
						= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
						> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення	

								негативних наслідків виконання Проєкту	
2.	Запровадження у населених пунктах роздільного збирання відходів, які придатні до повторного використання та перероблення	одиниць					> 1	Позитивний результат	За статистичними даними
							= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
							< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Проєкту	
3.	Збільшення обсягів побутових відходів, що спрямовуються на повторне використання	%					> 1	Позитивний результат	За статистичними даними
							= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
							< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Проєкту	
4.	Зменшення обсягу захоронення побутових відходів	%					< 1	Позитивний результат	За статистичними даними
							= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
							> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Проєкту	
5.	Відсоток населення охопленого послугами з вивезення ТПВ	%					> 1	Позитивний результат	За статистичними даними
							= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	

							< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання Проєкту	

Замовник СЕО здійснюватиме моніторинг наслідків виконання проєктних рішень документа державного планування шляхом збору та аналізу інформації/статистичних даних від суб’єктів господарювання (що провадять свою діяльність на території громади), Департаменту захисту довкілля та енергетики Сумської ОДА, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру в Сумській області, Регіонального офісу водних ресурсів у Сумській області Державного агентства водних ресурсів України та відповідних виконавчих органів Сумської ОДА (ОВЦА).

Здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі на здоров’я населення, за запропонованими показниками із введенням щорічної звітності, дасть можливість своєчасно виявляти порушення і недоліки, відхилення показників та своєчасно опрацьовувати питання з метою їх усунення, готувати та оприлюднювати інформацію про хід (стан) реалізації проєкту документа державного планування.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.

Даний розділ не розглядається. Виявлені у документі державного планування проєктні рішення виконання яких може передбачати діяльність, що відповідно до законодавства підлягає оцінці впливу на довкілля, не потребує здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ

Проєкт документа державного планування «Місцевий план управління відходами Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області до 2034 року» (далі – ДДП) розроблений на 10 років.

Місцевий план управління відходами Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області до 2034 року (далі - МПУВ) розроблений на виконання Закону України «Про управління відходами» та Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами, затвердженого Постановою Кабінетом Міністрів України від 05 вересня 2023 р. №947, з урахуванням Методичних рекомендацій з розроблення місцевих планів управління відходам, затверджених наказом Міндовкілля від 15.03.2024 № 288.

МПУВ узгоджується з Регіональним планом управління відходами в Сумській області до 2030 року, затвердженим розпорядженням Сумської обласної державної адміністрації Сумської обласної військової адміністрації від 16.11.2022 №419-ОД (далі - РПУВ).

Метою МПУВ є забезпечення сталого управління відходами на території Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області з урахуванням положень концепції сталого розвитку та дотриманням ієрархії управління відходами.

МПУВ спрямований на досягнення національних та регіональних цілей управління відходами на території Андріяшівської сільської територіальної громади Роменського району Сумської області з урахуванням місцевих особливостей, а також вирішення наявних та попередження виникнення нових проблем громади, що мають відношення до сфери управління відходами.

Аналіз ймовірного впливу реалізації документа державного планування на клімат вказує, що реалізація заходів проєкту ДДП не має ознак впливу на клімат. Одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП - відсутні.

Прогнозовано реалізація ДДП дозволить: зменшити несанкціоновані сміттєзвалища, завдяки створенню ефективної інфраструктури зі збору відходів; збільшити частку сортованих відходів, що направляться на переробку. Що сприяє збільшенню сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату.

У рамках підготовки звіту про СЕО проаналізовано відповідність цілі документу державного планування національним екологічним цілям викладених у Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

В розділі 6 представлений опис ймовірного впливу та наслідків для компонентів довкілля при реалізації заходів документу державного панування.

Заходи з запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання документа державного планування будуть вживатися в межах повноважень місцевих державних адміністрацій в галузі використання та охорони земель, природних ресурсів і охорони довкілля, визначених статтею 21 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та представлені в розділі 7 даного Звіту.

Проєктом МПУВ розглянуто сценарії з управління відходами та обґрунтовано вибір оптимального сценарію для громади. Рішення приймаються з урахуванням того, що система управління побутовими відходами територіальної громади є складовою спільної системи управління побутовими відходами на рівні кластеру, яка має взаємоузгоджену інфраструктуру управління побутовими відходами. В рамках стратегічної екологічної оцінки було описано нульову альтернативу.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, вживає заходів для їх усунення.

Постійний моніторинг реалізації заходів проєкту ДДП буде здійснюватися під час всього періоду виконання проєктних рішень документа державного планування. Проєкт розроблений на період до 2034 року.

Основними завданнями моніторингу реалізації проєкту ДДП є збір, узагальнення, періодичний аналіз відповідних показників соціально-економічного розвитку.

Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров’я населення не очікуються.

12. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».

2. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

3. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України №296 від 10.08.2018 року «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

4. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України №260 від 18.07.2019 року «Про внесення змін до Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування».

5. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля».

6. Марушевський Г.Б. Стратегічна екологічна оцінка: методичний посібник./Г.Б. Марушевський. – К.: Проект РЕОП, 2015. – 95 с.

7. Регіональна доповідь про стан навколишнього природнього середовища в Сумській області у 2022 році. – Суми: Сумська обласна державна адміністрація, Департамент захисту довкілля та енергетики, 2023. – 218 с.

8. Екологічний паспорт Сумської області станом на 01.01.2023 року. – Суми: Сумська обласна державна адміністрація, Департамент захисту довкілля та енергетики, 2023. – 229 с.

Виконавці Звіту про стратегічну екологічну оцінку

Експерт з Стратегічної екологічної оцінки
Сертифікований інженер-проектувальник

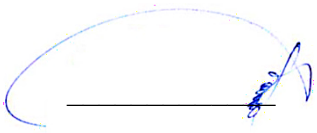

Сергій СИДОРЕНКО

(підпис)